

Twintig jaar in beeld

2007 wordt een bijzonder jaar voor Het Visserijblad (HVB). Het is dan immers twintig jaar geleden dat het tijdschrift overgenomen werd door de vzw Liefkemores, die vandaag nog steeds het blad uitgeeft. Het is inderdaad in 1988 dat wij het kwijnende HVB van een gewisse dood redden door er een nieuwe uitgeverij en een nieuwe redactie achter te plaatsen. Al twintig jaar volgen we het reilen en zeilen van de Vlaamse visserij. Al twintig jaar geven we vrijmoedig commentaar op de gebeurtenissen. Al twintig jaar zorgen we ervoor dat HVB stipt op tijd bij de lezers belandt. Tijd voor een balans.

Voorgeschiedenis

Het oudste document dat we in ons rommelige HVB-archief terugvinden betreft de stichtingsvergadering van de 'Werkgroep Liefkemores'. Daarin lezen we dat Willy Versluys en Flor Vandekerckhove op 24 augustus 1987 op de Oostendse Baelskaai de koppen bij elkaar steken en er een club oprichten die zichzelf enigszins hoogdravend tot doel stelt: 'Het bevorderen van het sociaal, cultureel en economisch leven op de wijk Liefkemores, waarbij de nadruk gelegd wordt op activiteiten die met de visserij te maken hebben.' Het verslag van deze kleine bijeenkomst vermeldt een aantal voorbeelden, waarmee dat geconcretiseerd kan worden: beschilderen van gevels; vuurwerk op het oosterstaketsel; restaureren van een oud vissersvaartuig; visserijdagen; monografieën van oudschippers... Ideeën die, zo kunnen we vandaag constateren, gaandeweg — weliswaar via niet te voorziene wegen — ook gerealiseerd werden.

In dat verslag is verder sprake van een persmededeling om de werkgroep bekend te maken. Het verspreiden van deze persmededeling heeft voor de jonge vereniging grotere gevolgen dan verwacht.

Stoppen en opstarten

Op 26 november 1987 telefoneert Flor Vandekerckhove, secretaris van de werkgroep, met Martine Vandenberghe, toenmalig uitgever-redacteur van HVB. Hij vraagt haar de geboorte van de club aan te kondigen. Het is op

1988 1988: de eerste redactievergadering van het nieuwe HVB. Op de foto herkennen we van l. nr r.: Roland Desnerck, Willem Lanszweert, Marc Loy, Ivan Schamp, Flor Vandekerckhove, Willy Versluys, Daniël Crabeels, Walter Corveleyn, Robert Coelus, André Baert. Achter het fotoestel, zoals steeds: Guido Walters.

In twintig jaar tijd heeft HVB al van veel medewerkers afscheid moeten nemen. Overleden zijn inmiddels Walter Corveleyn, Ingrid Stasse Yvon Kerrmarec, Jef Klausning, Roger Decler, Tony Depuydt, John Gheeraert, Fernand Boone en Walter Debrock, († 1995, zie foto hieronder)

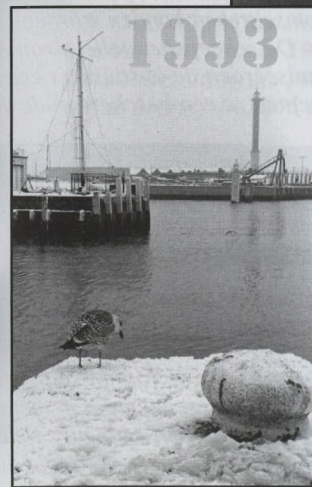

1995

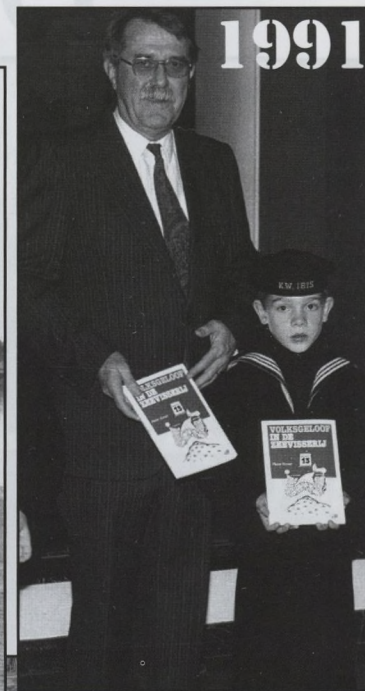
Niets is voor altijd. Toen we in 1988 HVB weer starten werd het economisch leven in de sector beleid door tal van rederscoöperatieven, waarvan iemand dacht dat ze nauwelijks enkele jaren allemaal verdwenen zouden zijn: SCAP, Hulijn Nood, Hand in Hand Zeebrugge en de OVA die in 1990 nog enthousiast het 40-jarig bestaan vierde. Op de OVA-foto uit dat jaar van l. nr r.: Lodewijk Pieters, August Hertsens, Gilbert Lebluy, Norbert Hennaert, Willy Versluys, Roger Cattoor, Emiel Maesen en André Kmmelo. Ook het landschap van de visserijonderwijs is inmiddels danig veranderd. In 194 werd een akkoord gesloten (zie foto) om vier scholen te fuseren in het PMI, dat inmiddels al niet meer bestaat. Zelfs hele visserijen verdwenen intussen uit de overzichten. Achter eens zo belangrijke IJslanvisserij werd in 1996 een punt gezet toen de laatste IJslanvaarder — de Amandine — uit de vaart genomen werd. Dat einde werd in een toneelstuk (zie foto) vereeuwigd dat toepasselijk 'Naar de kloten' genoemd werd. Zelfs het klimaat is niet meer wat het geweest is, zolijkt uit de foto die we begin december 1993 afdrukten. Hoe lang is het geleden dat er nog nieuw viel begin december?

1989

1993

1991

Veel foto's uit ons archief zijn vandaag niet meer te nemen. Zoals deze die een HVB-omslag in 1989 sierde. Visbennen zul je vandaag niet meer in de visveilingen aantreffen. Of omdat de mensen die erop afgebeeld staan inmiddels gestorven zijn, zoals Pierre Hovaert (†1995) die in 1991 zijn boek 'Volksgeloof in de zeevisserij' voorstelde. Andere foto's maken dan weer duidelijk dat de Vlaamse visserij zich wel degelijk moderniseert, zoals bijvoorbeeld blijkt uit onderstaande luchtfoto van de ZV die in 1992 in volle opbouw is.

1992

1994

1996

dat moment dat hij verneemt dat de drukkerij/uitgeverij 'Het Nieuwsblad van de kust' beslist heeft het blad op te doeken. Het laatste nummer zou de kersteditie van 1987 zijn. De nieuwe vereniging (inmiddels uitgebreid met advocaat Daniël Crabeels, persmedewerker Marc Loy en administratief bediende Ivan Schamp) vindt zodoende een onverwachte uitdaging op haar prille levensweg: het redden van het lijfblad van de Vlaamse vissers! In die nadagen van 1987 wordt dan ook de basis gelegd voor het overleven van HVB. Met succes, zo blijkt. Vanuit de nieuwe uitgeverij (H. Baelskaai 2 te Oostende) vertrekt in december een brief naar de krantenwinkels, waarin meegedeeld wordt dat het weekblad in nieuwe handen gekomen is. Liefkemores zal het tijdschrift omvormen tot een maandblad dat vanaf 1 februari beschikbaar zal zijn. Op 14 januari 1988 is er een eerste redactievergadering. Liefkemores is er intussen in geslaagd een indrukwekkende lijst medewerkers achter het project te krijgen. Naast boven genoemden wordt ook de inzet beloofd van André Baert, Hugo Brutin, Leon Inghelbrecht, Robert Depoorter, Pierre Deseck, Robert Coelus, Walter Corveleyn (†), Walter Debrock (†), Frank Decerf, Roland Desnerck, Juul De Vocht, Fernand Gevaert, Norbert Hostyn, Johan Laleman, Willem Lanszweert, Johan Sanders, Ingrid Stasse (†) en last but not least Guido Walters. (*) Op die vergadering wordt de redactionele lijn vastgelegd, die er voor het nieuwe maandblad uiteraard anders zal uitzien dan voor het weekblad dat HVB placht te zijn. Er zou meer aandacht komen voor de menselijke kant van de visserij, voor duiding, voor cultuur... HVB zou ook lezenswaard moeten zijn voor mensen van buiten de sector. Belangrijk is ook dat de nieuwgevormde ploeg zegt een 'affiniteitsgroep' te zijn: een verzameling mensen die gedreven wordt door de gezamenlijke liefde voor de zee in het algemeen en voor de visserij in het bijzonder. Met andere woorden: de redactie bestaat niet uit scribenten die kopij inleveren om er een stuiver aan te verdienen. De

Twintig jaar in beeld

ploeg bestaat integendeel geheel uit mensen die zich belangeloos inspannen om een vijfenvijftig jaar oud monument van de geschreven pers in stand te houden. Het 'editoriaal' van het eerste nummer (1 februari 1988) zegt dan ook: 'Dergelijke groep mensen samenbrengen is een prestatie waarop we trots zijn, temeer daar iedereen, vanaf de directeur, over de redactie, tot elk van de medewerkers, bereid zijn dat gratis te doen.'

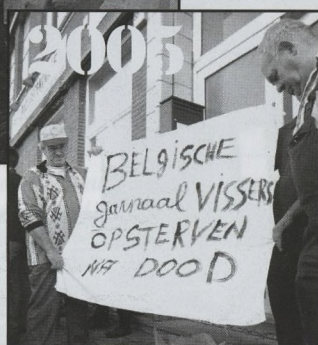
Twintig jaar later

Veel is in die twintig jaar veranderd, maar vrijwillige inzet gestimuleerd door affiniteit is het heel de tijd het libertaire organisatieprincipe van HVB gebleven. Dat is merkwaardig in een wereld die hoe langer hoe meer voortgedreven wordt door winstbejag.

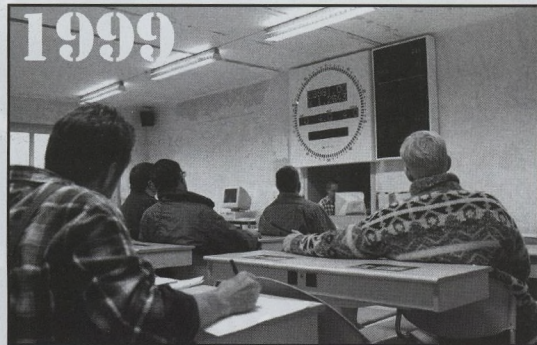
Uiteraard zijn niet alle voornoemde erin geslaagd hun medewerking aan het blad tot vandaag vol te houden. De crisis waarin de visserij al vlug terecht kwam, en die in opeenvolgende schokgolven uitdeinde tot de malaise die tot vandaag voortduurt, bemoeilijkt op veel vlakken de inzet van tal van initiatiefnemers en medewerkers. Velen dachten daardoor te moeten afhaken. Sommigen hebben maar kort (zelfs niet of nauwelijks) aan de werkzaamheden deelgenomen, anderen haakten na een aantal jaren af omdat we inderdaad aan onze basisidee van vrijwilligheid bleven vasthouden of omdat hun medewerking andere engagementen in de weg stond.

Maar twintig jaar later blijkt dat we in 1988 wel degelijk de goeie keuze gemaakt hebben. Het bewijs ligt in de feiten: visserijscholen sloten de poorten, scheepswerven verdwenen van de kaaien, honderden vissers sloegen de sectordeur achter zich dicht, maar HVB bestaat vandaag nog steeds! De samenstelling van uitgeverij, redactie en directie van HVB mag onderweg ingrijpende veranderingen ondergaan hebben, maar die veranderingen hebben niet tot het verdwijnen van het blad geleid.

HVB speelt zodoende al twintig jaar een niet onbelangrijke rol in onze kleine vissersgemeenschap. Al die jaren is het blad de onver-

Dat al die spectaculaire veranderingen in de visserij zonder slag of stoot verlopen zouden zijn, blijkt in elk geval niet uit bovenstaande foto's. De almaar schaarsere visbestanden gaven aanleiding tot tal van conflicten die soms als visseroorlogen omschreven konden worden. In 1997 werd de O 33 Marbi het slachtoffer van de agressie van Franse vissers. Trossen werden in de schroef gegooid (zie foto), zodat het schip averij opliep. De scheepsherstellers van Alondernamen van hun kant in 1994 een bijzonder moedige bezettingsactie in de hoop zodoende een visserijscheepswerf te kunnen behouden. In 1998 organiseerden de kustvissers een spectaculaire havenbezetting als protest tegen de aanwezigheid van al te grote eurokotters in de kustwateren. In 2004 vond het protest eindelijk gehoor en sleepten ze een beschermende drijvingszone uit de brand. In 2005 protesteerden garnaalvissers dan weer voor de deuren van de Rederscentrale: het garnaallabel Purus was in aantocht!

Ook spectaculair zijn de vismijnontwikkelingen die we de voorbije twintig jaar gezien hebben. Toen de kleine Nieuwpoortse vismijn in 1999 (foto) het elektronisch veilen installeerde waren in Oostende nog altijd de 'pelders' aan het werk. In 2000 was ook hun lot bezegeld. We zien op de foto pelder Fredje Traetsaert voor het laatst aan het werk, terwijl hij in de vismijn soorten en hoeveelheden afroept.

Op de foto boven zien we scheepsvissers Hendrik Vlietinck die zich bij de scheepsramp met de 122 Noordster op het gekantelde schip heeft kunnen redden. Tom Vlietinck, Geert Meyers en Patrick Geryl lieten het leven. Een foto die ons eraan herinnert dat, alle veranderingen ten spijt, de visserij nog altijd het gevaarlijkste beroep ter wereld blijft.

De modernisering van de sector gaat onverminderd voort. In 2000 bouwde de Vlaamse Visserijcoöperatie in Zeebrugge een hypermodern bouwwerk. In 2001 zag het er eindelijk goed uit voor het langverwachte nieuwe sociaal statuut van de zeevisser, toen de politiek en het middenveld er vaart gingen achter zetten. Intussen waren in Oostende ook de succesvolle visserijfeesten gelanceerd, waarvan we hier een beeld van de viskistenstapelwedstrijd van 2003 tonen en in 2004 zag de Stichting Duurzame Visserijontwikkeling het levenslicht, een stichting waarvan het duidelijk is dat ze de toekomst van de visserij mee zal bepalen.

troffen kroniekschrijver van de Vlaamse visserij gebleven. Bovendien is het de plaats waar de vissersgemeenschap daadwerkelijk het debat over de sectorontwikkelingen voert. Dat dit soms op bijzonder scherpe manier gebeurt, betekent alleen maar dat ook anderen (met veelal tegengestelde meningen) onze passie voor de visserij delen. Al wie zich later over de ontwikkelingen in de Vlaamse visserij buigt zal die niet begrijpen... tenzij hij de voorbije jaargangen van HVB erop na slaat.

We vieren deze verjaardag door u een foto-overzicht aan te bieden van beelden die typerend zijn voor de ontwikkeling — of moeten we zeggen: afwikkeling? — van de Vlaamse visserij. Twintig jaar gevat in twintig beelden! Het zal u daarbij wellicht opvallen dat er intussen veel veranderd is. Veel van wat destijds aanwezig was... is nu verdwenen. Maar hoe dan ook, in deze tijden van nieuwjaarswensen en goede voornemens kunnen we alleen maar de hoop uitspreken dat we, samen met u, nog vele jaren mogen verder trekken langs de weg die we in 1988 ingeslagen zijn.

Flor Vandekerckhove
Foto's: Guido Walters

(*) Tegen het einde van de jaargang 1999 vinden we in het colofon ook de namen van Edward Brouckxon, P.P. Goberecht, Rika Goethaels, Yvon Kerrmarec (†), Jef Klausning (†), Daniël Pots en Sonja Vantorre. Nog later zien we de namen vermeld van Roger Declere (†), Linette Minne, Tony Depuydt (†), Zeedierenjager (pseudoniem van Eddy Serie), Barbara Simoens, John Gheeraert (†), René Van Mol, Fernand Boone (†), Frank Neyts, Annie Vanhee, Dirk Callebout en Philippe Godfried. (En nu maar hopen dat we niemand vergeten zijn.)